

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 1To/100/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4422010693
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislav Libant
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4422010693.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Stanislava Libanta a členov senátu JUDr. Štefana Hrvolu a JUDr. Ingrid Kišacovej, PhD., v trestnej veci obžalovaného A. B., pre zločin lúpeže podľa § 188 odsek 1, odsek 2 písmeno c/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno a) Trestného zákona a s poukazom na § 47 odsek 2 Trestného zákona a prečin výtržníctva podľa § 364 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona, o odvolaniach Okresného prokurátora Nové Zámky a obžalovaného podaných proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 15.06.2023, sp. zn. 4T/63/2022, na verejnom zasadnutí konanom v Nitre, dňa 17. októbra 2023, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku, odvolania Okresného prokurátora v Nových Zámkoch a obžalovaného A. B., narodeného XX.XX.XXXX

z a m i e t a,

pretože zistil, že nie sú dôvodné.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky, bol obžalovaný A. B. uznaný vinným pre zločin lúpeže podľa § 188 odsek 1, odsek 2 písmeno c) Trestného zákona, s poukazom na § 138 písmeno a) Trestného zákona a § 47 odsek 2 Trestného zákona a pre prečin výtržníctva podľa § 364 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

dňa 31.07.2022 v čase asi o 21.30 h v C. D. na Ulici E., v lokalite F. G., súc pod vplyvom alkoholu, prišiel k poškodenému H. I., narodenému XX.XX.XXXX, trvale bytom C., J. K. L. XXXX/XX tak, že pristúpil k lavičke nachádzajúcej sa pri tam vystavenom vlakovom rušni, na ktorej sedel poškodený H. I. spolu s priateľkou obžalovaného A. B., M. B., narodenou XX.XX.XXXX, trvale bytom N., L. H., kde poškodenému H. I. povedal: „...mal si na to hodinu, daj mi buď cigarety alebo peniaze“, čo poškodený H. I. odmietol, následne všetci traja vstali a išli smerom k prvému mostu, kde obžalovaný A. B. vybral z igelitovej tašky, ktorú mal pri sebe sklenenú fľašu, najmenej trikrát ňou udrel poškodeného H. I. do oblasti hlavy, v bezprostrednej blízkosti M. B. a náhodných okoloidúcich dvoch dospelých osôb, následkom čoho poškodený H. I. padol na zem, upadol na chvíľku do bezvedomia, čo využil obžalovaný A. B. a poškodenému H. I. ležiacemu na zemi, v prítomnosti M. B., vybral z batoha peňaženku, z ktorej odcudzil stravný lístok v sume 5,00 €, peňaženku bez stravného lístka mu vrátil späť a zároveň mu odcudzil aj mobilný telefón značky O. O. P., čiernostriebornej farby, ktorý si ponechal a následne rýchlym krokom ušiel spolu s M. B. smerom k železničnej stanici, avšak M. B., ktorá nesúhlasila s takýmto konaním obžalovaného, zobrala od obžalovaného mobilný telefón, vrátila sa k na zemi ležiacemu poškodenému H. I. a telefón mu v prítomnosti dvoch náhodných okoloidúcich svedkov vrátila, ktorým konaním spôsobil poškodenému H. I., narodenému XX.XX.XXXX, trvale bytom C., J. K. L. XXXX/XX odcudzením stravného lístka škodu vo výške 5,00 €, odcudzením mobilného telefónu škodu vo výške 15,00 € a spôsobil mu zranenia, a to krvný výron v oblasti čela, zlomeninu čelovej kosti klenby lebečnej

až k stropu ľavej očné, kožné odreniny a masívny opuch v oblasti ľavého oka, mierny epidurálny hematóm v čelovej oblasti vpravo, hemoragicko-kontúzne zmeny v čelovo-spánkovej oblasti vľavo s akútnym subarachnoidálnym zakrvácaním, ktoré zranenia si vyžiadali jeho hospitalizáciu na Oddelení úrazovej chirurgie vo Fakultnej nemocnici s poliklinikou Nové Zámky od 31.07.2022 do 08.08.2022 a dobu liečenia a práceneschopnosti viac ako 7 dní a menej ako 42 dní, počas ktorej bol obmedzovaný v obvyklom spôsobe života bolesťou hlavy v mieste poranení a zmeneným výzorom tváre a takéhoto konania sa dopustil napriek tomu, že bol právoplatne odsúdený

- rozsudkom Okresného súdu Poprad spisovej značky 5T 219/2001 zo dňa 10.01.2002 v nadväznosti na uznesenie Krajského súdu v Prešove spisovej značky 3To 77/02 zo dňa 18.07.2002 pre trestný čin ľúpeže podľa § 234 odsek 1 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov a iné, za čo mu bol uložený úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 3 (tri) roky so zaradením na výkon uloženého trestu do I. nápravno-výchovnej skupiny, z ktorej bol preradený do II. nápravno-výchovnej skupiny, ktorý trest vykonal 23.08.2005 a

- rozsudkom Okresného súdu Poprad spisovej značky 6T 55/2015 zo dňa 02.11.2015, právoplatným dňa 04.11.2015 pre zločin ľúpeže podľa § 188 odsek 1 Trestného zákona, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 7 (sedem) rokov so zaradením na výkon uloženého trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, ktorý trest vykonal dňa 23.01.2022,

a ktoré odsúdenia nie sú zahladené.

Za tieto trestné činy mu súd I. stupňa podľa § 188 odsek 2 Trestného zákona s použitím § 47 odsek 2 Trestného zákona, § 41 odsek 1 Trestného zákona, uložil úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 25 (dvadsaťpäť) rokov.

Podľa § 48 odsek 4 Trestného zákona, na výkon trestu odňatia slobody obžalovaného zaradil do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 73 odsek 2 písmeno d), odsek 5 Trestného zákona s poukazom na § 74 odsek 1 Trestného zákona, obžalovanému uložil ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Podľa § 76 odsek 2 Trestného zákona s poukazom na § 78 odsek 1 Trestného zákona, obžalovanému uložil ochranný dohľad v trvaní 2 (dvoch) rokov.

Podľa § 287 odsek 1 Trestného poriadku, obžalovanému uložil povinnosť nahradiť poškodeným:

- J. D. A., a. s. so sídlom N., A. Q. X, IČO: XX XXX XXX škodu vo výške 1269,27 €,

- H. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., J. XXXX/XX škodu titulom bolestného a odcudzenia vo výške 5091,20 €,

- O. A., so sídlom N., K. XX. M. X M. XX, IČO: XX XXX XXX škodu vo výške 69,20 €.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie Okresný prokurátor v Nových Zámkoch a obžalovaný, obaja podali opravný prostriedok riadne a včas a aj ho zdôvodnili.

Okresný prokurátor argumentoval tým, že napáda výrok o treste, ktorý z jeho pohľadu nespĺňa zásady pre ukladanie trestu uvedené v ustanovení § 34 Trestného zákona. Podľa odvolateľa nie je nádej, že by obžalovaný bol napravitelný trestom odňatia slobody vo výmere 25 rokov. Všetky tri požadované podmienky pre uloženie trestu na doživotie boli podľa neho splnené. Dodal, že skutok, pre ktorý bol obžalovaný uznaný vinným, patrí medzi najzávažnejšie trestné činy a obžalovaný je osobou s výraznými negatívnymi osobnostnými črtami. Jeho osobnosť je nezrelá, abnormne štruktúrovaná s prevahou antisociálnych rysov. Prejavuje sa zníženou citlivosťou voči morálnym problémom, dominujú uňho egoistické prejavy, nedostatočná racionálna regulácia správania sa s ľahkým podliehaním voči lákavým výzvam okolia. Predchádzajúce uložené tresty nemali uňho dostatočný prevýchovný účinok, pretože krátko po výkone trestu pácha ďalšiu trestnú činnosť. Možnosť jeho nápravy je minimálna. Aj nariadené protialkoholické liečenie, resp. ochranný dohľad po vykonaní trestu odňatia slobody nie sú dostatočnou zárukou, že opätovne obžalovaný nezrecidivuje. Zdôraznil i obdobnosť spáchaných skutkov, pre ktoré už bol obžalovaný uznaný vinným. Pripomenul mimoriadne vysoký stupeň závažnosti konania obžalovaného, jeho pohrdavý postoj k zásadným ľudským hodnotám, najmä k životu inej osoby, snahu obžalovaného uspokojiť svoju potrebu za každú cenu a vyhľadanie si jednoduchej obeť.

Navrhol napadnutý rozsudok v zmysle § 321 odsek 1 písmeno e/, odsek 3 Trestného poriadku zrušiť vo výroku o treste a uložiť obžalovanému trest odňatia slobody na doživotie.

Intervenujúca prokurátorka Krajskej prokuratúry Nitra modifikovala návrh tak, že navrhla zrušiť napadnutý rozsudok podľa § 321 odsek 1 písmeno b/, e/, odsek 2 Trestného poriadku, a následne uložiť obžalovanému trest odňatia slobody na doživotie so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia. Odvolanie obžalovaného navrhla ako nedôvodné zamietnuť.

Obžalovaný A. B. dvoma podaniami doručenými na generálnu prokuratúru dňa 29.06.2023 a 04.07.2023 vlastným spôsobom hodnotil vykonávané dôkazy pred súdom I. stupňa. Ďalšie podanie písané obžalovaným bolo doručené na Okresný súd Nové Zámky dňa 08.08.2023. Odvolací súd vzhľadom na komplikovanosť vyjadrení obžalovaného v týchto podaniach, si neosvojuje kompetenciu ich zosumarizovať, avšak pripomína, že na verejnom zasadnutí boli všetky podania obžalovaného predsedom senátu doslovné prečítané.

Prostredníctvom svojej obhajkyne JUDr. Zuzany Smatanovej konkretizoval svoje odvolanie tak, že ním napáda výrok o vine, treste i konanie, ktoré tomuto rozsudku predchádzalo. Konštatuje, že skutok, ktorým bol uznaný vinným, sa nestal. Cituje z časti výpovede poškodeného H. I. ohľadne opisu toho, ako sa prebral po údere do hlavy a bezvedomí. I tej časti, ako mu bola odcudzená peňaženka, resp. mobilný telefón. Upozornil na obsah výpovede svedka G. P., že neuviedol, že by sa k poškodenému obžalovaný či iná osoba skláňali.

Rozporoval obsah výpovede svedkyne M. B., ktorú považoval za neschopnú správne zreprodukovať čo i len časť prežitých udalostí. Navrhoval nariadiť vyšetrovanie duševného stavu tejto svedkyne.

V závere navrhol napadnutý rozsudok podľa § 321 odsek 1 písmeno a/, b/, c/ e/ Trestného poriadku zrušiť a vrátiť súdu I. stupňa na nové prejednanie, alternatívne správne kvalifikovať skutok obžalovaného tak, že by bol uznaný vinným pre prečin výtržníctva podľa § 364 odsek 1, 2 písmeno b/ Trestného zákona a prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 odsek 1, 3 písmeno a/ Trestného zákona, a následne uložil obžalovanému zákonný a spravodlivý trest. Zo skutku lúpeže navrhoval byť oslobodený.

V konaní pred odvolacím súdom navrhol akceptovať dôvody jeho odvolania vyjadrené v písomnom podaní a zdôraznil rozpornosť výpovedí u svedka G. P. a G. A. ohľadne skutočností, ako sa mal skutok stať a či obžalovaný po údere fľašou sa mal k poškodenému k zemi skláňať alebo inak s ním manipulovať. Zdôraznil dôkladnosť, ktorou sa má súd riadiť pri rozhodovaní o vine i pri rozhodovaní o treste s poukazom na závery znalca PhDr. Máthého.

Napokon sám obžalovaný dodal, že skutočne od poškodeného pýtal peniaze alebo cigarety, on mu však tieto odmietol dať, začali sa hádať a obžalovaný „vybuchol“, to bolo všetko. Nemal žiaden motív pýtať od poškodeného pýtať peniaze alebo cigarety, bolo to iba tak. On – obžalovaný i poškodený mali dosť vypité. Poškodeného udieral v postavení proti nemu, nie zozadu.

K odvolaniu prokurátora zaujal stanovisko, že nie je dôvodné.

Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací na podklade riadne a včas podaného odvolania oprávnenými osobami – prokurátorom a obžalovaným, v zmysle § 317 odsek 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku i konanie, ktoré im predchádzalo a to aj v zmysle obsahu možných chýb, ktoré by zakladali dôvodnosť podania dovolania v zmysle § 371 Trestného poriadku, a dospel k záveru, že odvolanie Okresného prokurátora v Nových Zámkoch a obžalovaného nie sú dôvodné.

Súčasťou prieskumnej povinnosti odvolacieho súdu bolo zistiť, či v priebehu konania pred súdom I. stupňa nedošlo k porušeniu základných zásad trestného konania, najmä práv obžalovaného na obhajobu a v tomto smere nezistil žiadne nedostatky. Súdom I. stupňa postupne vykonával dôkazy, ktoré boli obsahom dôkazných prostriedkov zabezpečených v rámci prípravného konania a z týchto bolo možné ustáliť skutok v takej podobe, ako je uvedený vo výroku o vine. Zo samotnej výpovede obžalovaného A. B. napriek tomu, že popieral spáchanie trestného činu, predsa len potvrdil, že bol na mieste činu a pred odvolacím súdom aj priznal, že sa po rozhovore s poškodeným H. I. neudržal, „vybuchol“ a udrel ho. Popri tom však obžalovaného usvedčuje poškodený H. I., ktorý podrobne opisoval celý dej pred tým, ako došlo k samotnému fyzickému útoku obžalovaného voči nemu. Vysvetlil motiváciu, ktorá mala spočívať v tom, že mal od obžalovaného „povolený“ sex s M. B. a obžalovaný od neho vymáhal peniaze alebo cigarety. Dôležitými svedeckými výpoveďami s usvedčujúcou hodnotou sú výpovede svedkov G. A. a G. P.. V oboch prípadoch sa jednalo o nezainteresovaných svedkov vo vzťahu k poškodenému či

obžalovanému. Bolo iba náhodou, že prechádzali okolo miesta činu, avšak obaja svedkovia jednoznačne registrovali útok obžalovaného na poškodeného so sklenenou fľašou do hlavy. Napokon i svedkyňa M. B., ktorá bola na mieste činu, v prípravnom konaní opisovala, ako došlo k stretnutiu s obžalovaným, požívaniu alkoholu a dohode o sexe. Podľa svedkyne obžalovaný sklenenou fľašou, ktorú vybral z tašky a predtým z verejného smetiaka udrel viackrát poškodeného do hlavy, až tento bol celý od krvi a spadol na zem. Vtedy mu obžalovaný vybral peňaženku, z nej 5 eur a starý telefón. Peňaženku mu vrátil späť. Potom, ako s obžalovaným kráčala z miesta činu svedkyňa zobrala od neho odcudzený mobil a vrátila sa k poškodenému, lebo jej ho bolo ľúto. Obsah svojej výpovede potvrdila aj pri svedeckej výpovedi na hlavnom pojednávaní.

Popri týchto priamych dôkazoch mechanizmus vzniku zranení na tele poškodeného potvrdzujú lekárske správy, ale i závery znalca odboru zdravotníctva, odvetvia súdneho lekárstva MUDr. Rastislava Rozborila, PhD. MPH, ktorý zhodnotil zo súdnolekárskeho hľadiska a to krvný výron v oblasti čela a kožné odreniny s masívnym opuchom okolia ľavého oka a zlomeninu čelovej kosti klempy lebečnej až k stropu ľavej očnénice, mierny epidurálny hematóm v čelovo-spánkovej oblasti hlavy vpravo, hemoragicko-kontúzne zmeny v čelovo-spánkovej oblasti vľavo s akútnym subarachnoidálnym krvácaním ako poranenia ľahké. Pri zmene intenzity a prudkosti mohlo však dôjsť k poraneniu vnútorných častí hlavy. Z tohto pohľadu bol výrok o vine, ktorého sa dopustil obžalovaný, bez pochyby preukázaný. Teda, že obžalovaný použil násilie zintenzívnené fľašou, so zbraňou voči druhej osobe s úmyslom zmocniť sa vecí, ktorú mala pri sebe a tohto konania sa dopustil pred viacerými najmenej tromi ľuďmi a na mieste – ulici verejnosti prístupnej. Tým spáchal zločin lúpeže v zmysle § 188 odsek 1, 2 písmeno c/ Trestného zákona, s poukazom na ustanovenie § 138 písmeno a/ Trestného zákona i prečin výtržníctva podľa § 364 odsek 1 písmeno a/ Trestného zákona.

Pretože obžalovaný sa v minulosti tak, ako je to citované v závere výroku o vine dopustil iných dvoch trestných činov lúpeže, pre ktoré bol odsúdený v roku 2002 k nepodmienečnému trojročnému trestu odňatia slobody, ktorý vykonal 23.08.2005, resp. v roku 2015 mu bol za zločin lúpeže uložený sedemročný trest odňatia slobody, ktorý vykonal 23.01.2022, bolo prirodzené v zmysle zákona aplikujúc zásadu 3x a dosť posúdiť konanie obžalovaného a ukladať mu trest v zmysle ustanovenia § 47 odsek 2 Trestného zákona, resp. § 41 odsek 1 Trestného zákona.

Súd I. stupňa s poukazom na znenie ustanovenia § 47 odsek 2 Trestného zákona, neuložil obžalovanému napriek tomu, že uloženie takéhoto trestu by bolo adekvátne pre účinnú ochranu spoločnosti (§ 47 odsek 1 písmeno a/ Trestného zákona), nebolo však potvrdené, že nie je nádej napraviť obžalovaného trestom odňatia slobody na dobu do 25 rokov (§ 47 odsek 1 písmeno b/ Trestného zákona) a v tomto smere znalec MUDr. Róbert Máthé sa vyjadril vo svojom posudku jednoznačne tak, že prognóza u obžalovaného k jeho resocializácii je menej priaznivá, avšak pri splnení určitých podmienok s kontrolou obžalovaného a zamedzením jeho požívania návykových látok, je resocializácia možná.

Na margo takéhoto právneho záveru je nutné uviesť, že uložený trest odňatia slobody v trvaní 25 rokov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia je veľmi prísny, ale i zákonným trestom, ktorý má za cieľ pôsobiť individuálne na obžalovaného i odstrašujúco pre iných páchatel'ov takýchto deliktov.

Na dovŕšenie nápravy obžalovaného bolo na odporúčanie znalcov nariadené protialkoholické liečenie s ochranným dohľadom vo výkone trestu odňatia slobody.

Adhézne rozhodnutie, v ktorom bola priznaná náhrada škody J. D. A., poškodenému H. I. i O. A. bolo logickým dôsledkom riadne a včas uplatnenie náhrady škody s preukázanými nákladmi.

S poukazom na tieto skutočnosti odvolací súd neuveril obrane obžalovaného ohľadne jeho nevinu a rovnako nevyhovet odvolaniu prokurátora domáhajúceho sa uloženia najprísnejšieho trestu odňatia slobody na doživotie jednak pre nesplnenie zákonnej podmienky a po druhé aj pre dostatočnosť výmery prísneho trestu 25 rokov odňatia slobody.

Výrok tohto uznesenia bol prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný

prostriedok.